

מדינת ישראל**בתי הדין למשמעת – משרד הבריאות בירושלים**

תיק בד"מ 6/5/23

תאריך: 8/12/2024

בפני חברי הוועדה:**עו"ד לינדה שפיר – נציגת שר המשפטים****גב' חנה בן ציון – נציגת מועצת הפסיכולוגים****ד"ר רפי לטנר – פסיכולוג בשירות המדינה****הקובל:****המשנה למנהל הכללי משרד הבריאות****ע"י עו"ד יונתן ברג****(להלן: "הקובל")****נ ג ד****הנקבלת:****גב' ללי גרשנזון, פסיכולוגית****ע"י עו"ד גדעון וייסמן****(להלן: "הנקבלת")****החלטה לעניין אמצעי המשמעת**

1. ב- 28.08.2024 הורשעה הנקבלת, לפי סעיף 33(1), בעבירה של התנהגות שאינה הולמת את המקצוע של פסיכולוג ועבירה לפי סעיף 33(3) בהתנהגותה חסרת האחריות הגובלת ברשלנות חמורה במילוי תפקידה כפסיכולוגית, והכל כמפורט בהחלטתנו להרשיעה.

2. בטרם נתייחס לגופו של עניין, קרי – טיעוני הצדדים, דיון והחלטה בעניין אמצעי המשמעת אותו יש להטיל, נבהיר, כי לקראת סוף טיעוני ב"כ הנקבלת צויין הקושי בהיענות מומחים לשמש כמומחים מטעם בית המשפט בתחום נשוא העניין שבפנינו. חברת הוועדה, הגב' בן ציון, העירה כי מידיעתה, קיימת הכשרה למומחה משפטי. ועוד ציינה, כי למיטב ידיעתה הנקבלת לא התקבלה למחזור הראשון.

בעקבות הערה זו, ביקש ב"כ הנקבלת לפסול את ההרכב, אולם, כעולה מן הפרוטוקול, הנקבלת ציינה כי אכן לא התקבלה בשל הליכים משפטיים שהיו תלויים ועומדים נגדה. הגב' בן ציון חזרה וציינה, כי היה זה מידע סתמי, שהגיע אליה. אין לה דבר כנגד הנקבלת, לא עסקה בעניינה, את הדיונים בעניינה שמעה מבלי שהיתה ו/או יש לה כל דעה קדומה בעניין והערתה הייתה טכנית בלבד, שאין בה להשפיע על החלטתה בתיק הנדון בפנינו.

יתר על כן, הבהרתה של הנקבלת באשר לסיבת אי השתתפותה בקורס התקבלה ומסירה כל חשש שמא משהו לא תקין אירע בעניינה בטרם כתיבת ההחלטה.

שבנו ושוחחנו בעניין, והננו משוכנעים כי אין כל עילה לפסילת החברה ו/או ההרכב.

ועתה לגופו של עניין :

טיעוני ב"כ הקובל

3. עם תחילת טיעוני הגיש ב"כ הקובל את פסק דינו של כב' השופט נמרוד פלקס, עב' 21-03-63030, המתייחס להחלטת ועדת משמעת מיום 29.08.2021, בדבר הרשעתה של הנקבלת בגין עבירה של התנהגות שאינה הולמת וגילוי חסר אחריות או רשלנות חמורה במילוי תפקידה כפסיכולוגית, כאמור בסעיף 33(1) ו-33(3) לחוק בשלוש פרשיות, שעניין השמטה מחוות דעת עובדות שאינן מתיישבות עם מסקנתה הסופית, ובכך חרגה מסמכותה בעת שניסוח ההמלצה לא נעשה תוך שמירה על אובייקטיביות הנדרשת, בכך, כי באופן מכוון, לדעת הוועדה, ולמצער, באופן רשלני, כתבה בחוות דעתה אמירות כוללניות ולא מדויקות, הפוגעות בתדמיתו של המתלונן בעיני בית הדין, בידיעה כי לדיווחה מתלווה המלצת סנקציות כנגד המתלונן. הנקבלת התרשלה בהגדרת מטרות חוות הדעת, אותה הגישה, ועוד, התנהגה בהתנהגות שאינה עולה בקנה אחד עם היושרה הנדרשת מפסיכולוג, עת השמיטה מחוות דעתה אבחון, שידעה כי יש בו להשפיע על החלטת בית הדין.

ועוד, בגין התנהגות שאינה הולמת והפרת סוד מקצועי, בעת שלא נקטה בכל אמצעי זהירות, להשחיר פרטים, מתלונה אותה הגישה. ולבסוף, גם בהתנהגות שאינה הולמת, בהגישה מסמך לבית הדין מבלי לבקש תגובה עליה.

4. כבסיס להחלטת הוועדה, עותר ב"כ הקובל לאמץ את הלכת פסק הדין בעניין ע"א 50/91 **אתגר סבין**, לפיו בראש וראשונה יש לשקול חומרת הסכנה הנשקפת לציבור, מהישנות מעשיו של הרופא. דין זהה יש לגזור על פסיכולוגים.

הענישה המשמעותית באה להגן על אינטרס ההרתעה הכללית, השמירה על כבוד המקצוע ועל אמון הציבור במקצוע. במעשיו הבלתי הולמים של הרופא,

וכמו כן בתגובה העונשית בעקבותיה, יש כדי להשפיע על ציבור העוסקים במקצוע ועל הציבור כולו. ועוד, יש להעביר מסר ברור לכל בדבר כללי האסור והמותר.

5. הוועדה, בעיני בית המשפט, נתפסת כמי שמכתיבה סטנדרטים למקצוע וקביעת גבולות המותר והאסור.

הענקת רישיון לפסיכולוג הינה זכות המוענקת לו, כאשר עומד בסטנדרטים המקצועיים והאתיים של המקצוע.

הנקבלת לא עמדה בסטנדרטים הנדרשים, ולטענת ב"כ הקובל, העדיפה את צרכיה האישיים על פני אלו העומדים להיפגע מהתנהגותה.

ב"כ הקובל מפנה להחלטה להרשיעה (עמודים 31 ו- 34 להחלטה) בעניין אופן הדיווח, כיצד אמורה היתה לפעול למניעת נזק שעתיד להיגרם. ב"כ הקובל מפנה לדברי הוועדה, באשר לאחריותה של הנקבלת על פי חוק האימוץ וחוק הפסיכולוגים, לצמצם כל נזק, כאשר במעשיה הפרה הסודיות, ולזאת משנה חומרה כאשר ידעה היטב מה אופיו של האב ובדבר פריצת החיסיון שאירע בעבר.

ועוד מפנה לעמוד 34 סעיף 64 להחלטה. לו נהגה באופן אחר, יכול שהיה בידה לשנות השתלשלות הדברים.

6. אין המדובר על זוטי דברים, אלא בעקרונות היסוד של המקצוע. ראשית, העקרון הראשון המחייב את קידום הרווחה הנפשית של הלקוח, ולמצער סבלו. וזאת, כל עוד התנהגותו אינה פוגעת באחר. במקרה של קונפליקט או ניגוד עניינים, על הפסיכולוג להגיע לפתרון שיאפשר מילוי תפקידו ולפעול על מנת למנוע נזק עתידי.

עקרון ננוסף, על הפסיכולוג להיות בעל מידה של יושרה, איכפתיות ואחריות כלפי לקוחותיו ובכל פעילות ההתערבות הפסיכולוגית.

והעיקרון הנוסף השלישי, הפסיכולוג נדרש להתנהלות בהתאם לאמות מידה ראויות של אתיקה, ידע, מיומנות מקצועית, הכרה ברב גווניות המקצועית במגבלות הידע, יבין משמעות פעולותיו, ויטול אחריות לפעולות אותן נקט.

העיקרון הרביעי, על הפסיכולוג לעשות ככל שניתן לשם שמירה על כבוד המקצוע.

כל אלו הם הערכים ועקרונות המנחים לקוד האתי משנת 2017 ולדברי ב"כ הקובל, הנקבלת חרזה מעקרונות אלו. ולפיכך, במישור המערכתי פגעה הנקבלת בכבוד המקצוע. התנהגותה מצביעה על חוסר רגישות לסודיות בתהליך האימוץ.

מעבר לפגיעה בכבוד המקצוע, פעלה בניגוד לכללים האתיים, התנהגותה הינה הפרה חמורה וגסה של כללי האתיקה. התנהגותה של הנקבלת אינה עולה בקנה אחד עם הסטנדרטים האתיים שנדרשים, שכן העדיפה את האינטרסים האישיים שלה מעל אינטרסים של אנשים מוחלשים ופגועים.

לאור האמור, על הוועדה, לטענת ב"כ הקובל, להעביר מסר ברור ולא סבלני כלפי התנהגותה לשמירת הסוד. על הוועדה להעביר מסר ובו הרתעה כללית לעוסקים במקצוע. לטענת ב"כ הקובל, בדיקתו העלתה שלא היה מקרה ובו הפרת סודיות כה גסה.

ב"כ הקובל מבקש לראות עניינה של הנקבלת כמקרה תקדימי ולקבוע רף ענישה שיכתיב התנהגות במקרים דומים.

7. במישור הפרטי, מדובר בהתנהגות שהינה תוצאה של תכנון ושיקול מדוקדק של ביצוע העבירה. אין המדובר במחדל רגעי, התנהגות ספונטנית, ואין ב"כ הקובל מתייחס לשכחת התיק, אלא לרצף הפעולות שנקטה הנקבלת עם גילוי האובדן / שכחה.

התנהגותה נמשכה מספר ימים, ועובדה זו יש לקחת לחומרה, בעיקר כשהנקבלת הכירה היטב את האב והסכנה הצפויה ממנו וכן, השלכות מיידיות מהסיטואציה שנוצרה.

ב"כ הקובל מפנה להחלטת הוועדה מיום 19.08.2021, שגם הימנה עולה חוסר ההבנה בחשיבות שמירת הסודיות ואי הדיוקים במסמכים המוגשים לבית המשפט, אשר מאפיין גם את העניין שבפנינו: אי ציון דחיפות העניין, הפרת החיסיון. בהתנהגותה פגעה בעקרון המחייב יושרה, הגינות וכיבוד הזולת.

אותו דפוס התנהגות חוזר בענייננו ועליו יש להגיב במלוא החומרה.

8. לא ניתן להשוות מקרה זה להתנהגויות אסורות, שאינן התנהגות שאינה הולמת, כגון, מעשים מגונים וכו', אלא יש לגזור את החומרה הנדרשת מהתנהגות הנקבלת. הפרת חובת הסודיות, הטיפול הכושל במסמכים הרגישים ביותר, הינם פגיעה משמעותית באמון ובכבוד המקצוע. והכל על מנת להרחיקה מפני השלכות שבאובדן התיק. התנהגותה חשפה את האומנה והילדים לפוטנציאל של נזקים וסכנה ובפועל, גרמה להטרדת הילדים ומצוקתם. עוד, פגעה בתהליך האימוץ תוך אי הפקת לקחים מהתנהגותה לפני למעלה מעשור, אשר היה בסיס לקובלנה שהחלטה בעניינה ניתנה, כאמור, באוגוסט 2021. היא היא הנותנת, שאין כל הפקת לקחים, ועל כן קיימת סכנה מהישנות המעשים.

9. כלל השיקולים במישור הציבורי והאישי, מובילים לעתירה לענישה מחמירה, התליית רישיונה לתקופה משמעותית. בענישה זו יהיה כדי להביע את חומרת העניין לכלל הציבור העוסק במקצוע.

ב"כ הקובל עותר להתליה בת 8 חודשים.

טיעוני ב"כ הנקבלת

10. בראשית דבריו ובתגובה לטיעוני ב"כ הקובל, מבקש ב"כ הנקבלת להגביל הטיעונים וההתייחסות בעת הטלת אמצעי המשמעת לעבירות בהן הורשעה הנקבלת והמבוססות על העובדות שקבעה הוועדה, ולא להוסיף עליהן, כטיעוני ב"כ הקובל.

11. ועוד, באשר ל- 1/ת ו- 2/ת – המלצות ועדות המשמעת והחלטת בית המשפט, מבקש להדגיש כי הקובלנה ייחסה לנקבלת עבירות על פי תלויות רבות, אשר ממרביתן זוכתה, ועל כן מבקש לצמצם ההתייחסות אך ורק לתלויות, אשר כתוצאה מהן הורשעה. ובאשר לכך, אין לה ולא כלום עם הקובלנה שבפנינו.

עוד מפנה ב"כ נקבלת לע"א 70-10-09, בעמ' 24, סעיף 33 אל דברי השופט סובול, בערעור של לשכת עורכי הדין בעניינו של עו"ד ארבל, באשר לכמות ההופכת לאיכות, וזאת באשר להפקת לקחים ממקרים קודמים מהליכים קודמים, וזאת בדגש כי עתה משהנקבלת עומדת לדין, אין הרשעה בעברה. העבירה המיוחסת לה בוצעה טרם הרשעתה ב- 1/ת ו- 2/ת. לכן, יש לראותה כמי שעברה נקי. וכמצוטט (פרוטוקול עמ' 36 שורה 19 ואילך):

"נמצא, כי כאשר ביצע המערער את העבירה, היה הוא נדרש לתת את הדין. עתה הוא לא צבר כל הרשעה קודמת, ומכל מקום, טרם גילה את אותה נטייה מובהקת לחזור על מחדליו, אשר בעתירה ראה בית הדין הארצי להתערב בגזר הדין של בית המשפט המחוזי".

המעשה נשוא התיק שבפנינו אירע במרץ 2020, בעוד שהרשעתה באה לעולם ב 2023.

לסיכום, אין להסיק מאותה החלטה דבר לענייננו, הן משום שבעת המעשה עדיין לא הורשעה והן משום שאין דימוין בין שני המקרים.

12. לגבי המקרה שבפנינו, מדובר בתקלה, אשר בגינה הפיקה הנקבלת לקחים ושינתה ממנהגה, אשר היה בסיס לתקלה – לאובדן / שכחה של התיק.

ומכאן, כל עוד לא יוחס לה ולא הורשעה על פי סעיף 33(5) לחוק, בעבירה שיש בה להראות כי הפסיכולוג חסר אחריות הדרושה לעסוק בפסיכולוגיה, אין מקום להתלות את הרישיון.

ומשכך, אנו מצויים ברמת הענישה של נזיפה / התראה / קנס ולא התלייה.

עתירת ב"כ הקובל להתליית רישיונה של הנקבלת ל- 8 חודשים, חסר פרופורציה, אינה מידתית, אינה סבירה ואין בה כל הגיון. מה עוד, שמדובר במקרה תקדימי אחד ויחיד, והלכה היא, כי בית המשפט אינו מחמיר ומעניש בקצה הגבוה של הסקאלה, במקרה תקדימי.

אמנם, אין בידי ב"כ הנקבל להצביע על מקרים דומים, אך דוחה את הטענה כי לא היו מקרים שעניינם התנהגות שאינה הולמת הנובעת מאי דיווח או התנהגויות דומות.

על ב"כ הקובל, לטענת ב"כ הנקבלת, היה לבסס עתירתו להתליה כה חמורה. על מנת לבסס רמה כזו של ענישה, יש לתמוך בתקדימים ולא לנקוב במספר שרירותי, שאין מאחוריו כל נימוק. על ב"כ הקובל היה לפרט ולבסס עתירתו להתליה בת 8 חודשים.

נקיטת המספר 8 חודשים, מבלי שיש לה בסיס, היא היא שפוגעת באמון הציבור.

13. לתמוך בטיעוניו באשר לענישה, הגיש ב"כ הנקבלת ארבע החלטות, המבססות טיעוניו כי בגין עבירות חמורות משמעותית מזו שעברה הנקבלת, מוטלים עונשים קלים משמעותית וכלל לא מותלה הרישיון.

ב- 1/ס – החלטה מיום 14.01.2013, מדובר במקרה בו פסיכולוג אשר טיפל במטופלת במשך 8 שנים, ועל אף מצבה הקשה לא הפנה אותה לטיפול פסיכיאטרי, נקבע כי התנהלותו של הפסיכולוג מהווה סטייה משמעותית מרמת הטיפול המקובלת והצפויה ממנו, שהביאה להתמשכות הסבל הנפשי והגופני של המטופלת. הוועדה הטילה עונש של התראה, על אף שהוועדה ציינה את מטרותם של ההליכים המשמעתיים, וזאת בדגש גם על כך שהפסיכולוג הבין טעותו ולמד את הלקח ומתייחס לפגם שנמצא בהתנהלותו בכובד ראש.

ב- 2/ס – החלטה מיום 23.09.2012, הפסיכולוג הורשע בכך שלא מילא חובתו המקצועית ולא התנה את הטיפול במטופל בבדיקה על ידי רופא, ובכך שלאורך הזמן כשל ביצירה ובשמירה על גבולות ברורים במסגרת טיפולית ביחסי מטפל / מטופל.

לאחר שנלקח בחשבון, כי הפרשה הסתיימה 10 שנים לפני שעמד לדין, וזה המקרה הראשון בו נמצא פגם בעבודתו, בעת שפועל כפסיכולוג 35 שנה, הוטלה עליו התראה.

ב-ס/ 3 הפסיכולוג עמד לדין בשל פגמים שנפלו בחוות דעתו, שניתנה לבית המשפט בתיק פלילי.

בשל מחלתו (מצוי בטיפולים כימותרפיים) עת התקיים הדיון, הסתפקה הוועדה בהתראה.

ולבסוף ס' 4 – הנקבל הורשע בעבירות פליליות, לפי הוראות פקודת מס הכנסה, ונגזרו עליו, בין היתר, 15 חודשי מאסר, מהם 5 לריצוי בפועל, וכן התנהג בדרך שאינה הולמת את מקצוע הפסיכולוג.

הוועדה סברה, כי לא ראוי לגזור עליו עונש התלייה שנה וחצי לאחר שנגזר דינו בהליך הפלילי, אולם בשל חומרת העבירות הטילה עליו נזיפה.

מהפסיקה עולה חד משמעית, כי בעת הטלת אמצעי המשמעת, על הוועדה לקחת בחשבון בכלל שיקוליה את הנתונים האישיים: גיל, ותק, אופן תפקוד הפסיכולוג, ובמקרה שבפנינו את ההתארגנויות והרדיפה, המלווים את מתן חוות הדעת של פסיכולוג מומחה בתחום בו עוסקת הנקבלת. ובבוא הוועדה לפסוק בעניינה, עליה ליתן דעתה על מה שיעולל הפרסום ואיזה גל השמצות וכיו"ב יגרור כלפי הנקבלת.

14. ב"כ הנקבלת עומד על משמעותו של התפקיד מומחה מטעם בית המשפט, אשר למעשה הינו ידו הארוכה של בית המשפט ומסייע לקבלת ההחלטה. תחום המומחיות של הנקבלת – הם תיקי מעמד אישי, אומנה וכיו"ב, תחום רגיש וקשה, אשר מעט מאד מומחים מוכנים לקחת על עצמם, שכן כל מי שלא מרוצה מחוות דעת, עלול לפגוע במומחה. ענישה מחמירה רק תרתיע מומחים מלקבל על עצמם התפקיד.

הנקבלת מונתה לשמש כמומחה על ידי כבוד השופטת מיכל דבירי-רוזנבלט, אשר שימשה בתפקיד במחלקת הרווחה עת אירע אירוע נשוא תיק זה. עובדה זו מעידה על מידת ההערכה לנקבלת, על אף האירוע (ס' 5). ושם, בין היתר, מציינת עד כמה התרשמה לחיוב מחוות דעתה (סעיף 35 בעמוד 6).

15. האירוע נשוא התיק חריג וחד פעמי, שכן משמשת כפסיכולוגית כ- 40 שנה ועיקר עיסוקה ב- 15 שנים האחרונות, היא משמשת כמומחית מטעם בית המשפט.

המקרה אירע לפני כ- 5 שנים, וזה פרק זמן המחייב הקלה באמצעי שיינקט.

בעברה, אותו מקרה שאירע ב- 2011, שאין לו דמיון למקרה שבפנינו, החשיבות לכך היא כי היא מצויה בהליכים משפטיים מזה 10 שנים !

הנקבלת טיפלה כמומחית בית המשפט ב- 780 תיקים, ועל כן מעידה זו בטלה בשישים.

לאור הלקח שלמדה, העובדה כי אין תקדים ואין כל בסיס לעתירת ב"כ הקובל להתליה בכלל ובוודאי לא להתליה של 8 חדשים, אין להחמיר עימה.

ב"כ הנקבלת דוחה גישת ב"כ הקובל, כי קבלת רישיון המומחה הינה זכות, שכן הרישיון ניתן על פי חוק ויש לנהוג בתלייתו על פי עקרונות של חוק כבוד האדם וחירותו וחוק חופש העיסוק. אין המדובר בנדיבותו של הקובל, המחליט למי להעניק רישיון.

ועוד, משמעות התליית הרישיון הינה פגיעה של ממש בתיקים המצויים בטיפול של הנקבלת, קרי - אותן משפחות לילדים המצויים במהלך טיפול ואיבחון וממתינים לחוות דעתה (18 תיקים). וזה רק פן אחד, שכן יש לה גם לקוחות פרטיים המצויים במהלך טיפולים שונים. יש ליתן משקל רב לניסיון עבודתה, לוותק, איכות חוות הדעת, כעולה גם מ- 6, במוצגים להרשעה, אל מול עתירה להחלטה שאין לה כל תקדים ואו הסבר המניח את הדעת.

16. ב"כ הנקבלת מבקש שלא ליתן פרסום להחלטה. אם יינתן - הרי בתמצית ומבלי לפרסם את שמה. הרי ברור שפרסום יביא שוב גל של פרסומי נאצה, אותה חווה הנקבלת. קיימות התארגנויות הפועלות נגדה באינטרנט ובין היתר, באיומים בהשוואה לנאצים ובאיום בכסא חשמלי. הגם שאחוז קטן פועל כך, די בכך בכדי לפגוע ולאיים.

17. הנקבלת, בדבריה, הביעה קושי להגיב לעתירה להתלות רישיונה ל-8 חדשים, עת מצויה בתהליך משפטי כבר כ-13 שנים, ותחושתה כי "הרדיפה" לא תסתיים. הנקבלת חזרה על כך כי שימשה כמומחית ב-780 תיקים והוסיפה, כי אף לא אחת מחוות הדעת שלה נפסלה או הוצאה מהתיק. ממשיכים למנותה, וכך גם לפי ס/6 – בתיק קשה במיוחד.

הפרת הסודיות לא היתה מכוונת, לא פרסמה דברים, היתה תקלה וטעתה בדרך בה טיפלה בתקלה. הפיקה הלקחים מהמקרה ואין להשוות עניין זה למקרה הקודם, בגינו עמדה לדין בפני ועדת המשמעת. גם לאירוע הקודם ניתן להתייחס מהתייחסותו של השופט פלקס ב-2/ת.

אל מול עתירת ב"כ הקובל, ביקשה הנקבלת לציין כי משמשת כפסיכולוגית 40 שנה וממשיכה גם היום להעניק טיפולים קליניים ואף לילדיהם של מי שהיו בטיפול.

מעולם לא הוגשה כנגדה תלונה על טיפול.

התלונות החלו עם מינוייה למומחית בית המשפט, התארגנות של מתלוננות וכיו"ב. ברור כי בכל תיק יש נפגע, ועל כך האצבע המאשימה מופנית אל מי שנתנה את חוות הדעת ששימשה בסיס להחלטה. דוחה טענות ב"כ הקובל, כי ביקשה לדאוג לעצמה.

מבקשת לדונה לכף זכות לקולא ולא לחומרא, בהתחשב בשנות עבודתה הרבות, המסירות והמקצועיות. והראיה לכך, בתי המשפט סומכים על עבודתה וממשיכים להעביר אליה תיקים.

גם אחרי ההתראה, לא הוצאה מרשימת המומחים המשרתים את בית המשפט, על אף שהוגשה בעניין עתירה לבית המשפט העליון, וזה דחה אותה.

התליית רישיון יביא לסיום קריירה רבת שנים וגם עניין זה יש לקחת בחשבון.

דיון והחלטה

1. בבואנו להטיל את האמצעי המשמעותי על הנקבלת, נפנה לדברי השופט גונטובניק בעניינו של דר' רוזנטל נ' שר הבריאות ואח', עב"י 38081-12-22. שם, בעמ' 48 בסעיף 101, באשר לתחולת סעיף 113 לחוק העונשין – הבניית שיקול הדעת בענישה הפלילית על הדין המשמעותי –

"ביצוע הוראות החוק אינן חלות על הדין המשמעותי, אלא אך ורק על הדין הפלילי. ראו לעניין את זה בבר"ש 2418/23 ועדת האתיקה המחוזית של לשכת עוה"ד מחוזי ת"א והמרכז נ' יואל בפיסקה 5 לפסק הדין של כב' השופט שטיין" (פורסם במאגרים 2023):

ועדיין, ועדת המשמעת חבה בחובת הנמקה להמלצותיה, ובין השאר, ליישם את הדין המשמעותי באופן שוויוני, כמובן תוך התחשבות בנסיבות הפרטניות של כל מקרה ומקרה. דיני המשמעת שונים הם מדיני הענישה הפלילית, המשמעותי, במידה רבה, צופה פני עתיד. אך תהיה אשר תהיה התרכובת הסופית של מרכיבי הדין המשמעותי, בעניין אחד לא יכול להיות

חולק – מלאכת הטלת אמצעי המשמעת צריכה להיות שוויונית, וזאת עד כמה שניתן.

מכאן, שגם ועדת האתיקה צריכה לשאוף להפעלה שוויונית ככל הניתן של הדין המשמעת. עליה לתת לשאיפה זו ביטוי מעשי. בנוסף, עליה לוודא כי עבירות המשמעת שהוכחו לפניה יובילו להטלת אמצעי משמעת הולמים.

לא מחמירים יתר על המידה, אך גם לא רכים יתר על המידה. שאחרת, הדין המשמעתי לא ישיג את שלו."

כן עומד כב' השופט על חשיבות ההנמקה והשוויון, שכן אלו מבטיחים עקביות ואחידות בהפעלת הסמכות.

2. בחנו פסקי דין נוספים על אלו שהגיש ב"כ הנקבלת, אשר בהם הוטלה התליה:

עניינה של פסיכולוגית ליום 02.08.2016 – 6 חודשי התליה בגין זיוף והתחזות.

מקרה נוסף, התליה למשך 6 חודשים מיום 06.12.2015 בגין ביצוע דמיון מודרך ומעשה מגונה.

עניינו של פסיכולוג בגין טיפול רשלני במטופל שבחר שלא להפנותו ישירות לרופא. 2 חודשי התליה. החלטה מיום 12.04.2015.

מקרה נוסף, טיפול פסיכותרפיסטי על ידי מי שאינה מומחית וקיום מערכת יחסים אסורה, מיום 10.02.2015 – התליה ל- 6 חודשים.

ועוד, פסיכולוג לא קיים חובת דיווח כמתחייב מחוק הפסיכולוגים, בכך שלא דיווח על מטופל שעבר עבירה בבתו הקטינה – התלייה ל- 3 חודשים. החלטה מיום 10.02.2013.

והנה, המסקנה מהאמור, כי עונשי התלייה הוטלו על נקבלים אשר ביצעו עברות חמורות משמעותית מן העבירה בהן הורשעה הנקבלת ועניינן פגיעה ישירה במטופלים.

כן עיינו שוב בפסקי הדין המפורטים לעיל בטיעוני ב"כ הנקבלת, וגם באלו הוטל אמצעי של התלייה, כאשר בארבעה פסקי דין המעשים היו חמורים משל הנקבלת.

עתירת ב"כ הקובל להטיל 8 חודשי התלייה, מנומקת אך בחומרת העבירה, מבלי להשוותה למקרים אחרים ומבלי להציג, ולו תקדים אחד הדומה לעניינה של הנקבלת. לא די לומר כי המקרה הינו תקדימי. ואם אכן כזה הוא, הרי על פי הפסיקה יש לנהוג במתינות.

עוד נפנה להחלטה בעניינה של הנקבלת, עב"י 63030-13-22 **גרשנזון נ' משרד הבריאות**, לסעיפים 15 ו-16, לדברי כב' השופט נמרוד פלקס, בדבר אופן הטלת אמצעי משמעת על ידי ועדת המשמעת באשר לתקדימים בהם התנהגות הנקבלת היתה חמורה יותר משל המקרה שבפנינו, בפסקי דין הנ"ל הוטלו עונשים קלים יותר משהטילה הוועדה.

ואולי הקרוב לענייננו הוא חוות דעת בתיק פלילי, שנערכה שלא על פי הסטנדרטים המקובלים ואמצעי המשמעת היה התראות בלבד (24.05.2011).

ומן הכלל אל הפרט:

הנקבלת הורשעה בגין מעשים שאירעו בפברואר שנת 2021. המלצת וועדת המשמעת בעניינה, נשוא מעשיה ב- 2011, ניתנה באוגוסט 2021 והחלטה בערעור בפברואר 2023.

אכן, לא ניתן לטעון כי בעת שביצעה המעשים נשוא התיק שבפנינו, נזקפה לחובתה הרשעה ! אך לא נוכל להתעלם מן העובדה, כי ידעה גם ידעה את המיוחס לה, ובדגש על הפרת כללי האתיקה, שם בעניין חוות דעת,

ובענייננו, שמירה על סודיות, וכמפורט בהרחבה בהחלטתנו להרשעה, מצופה היה מהנקבלת, אשר כה ותיקה במקצוע (40 שנה), כפי שהעידה בפנינו לנהוג בזהירות יתרה בכלל חובותיה, ובפרט לענייננו כשגילתה כי החיסיון נפרץ, כי חומר רגיש ביותר הגיע לידי האב והרי צפויה פגיעה של ממש במשפחות האומנה ובילדים.

עם זאת, יש לציין החיסיון נפרץ עת שכחה / איבדה התיק ובדרך תמוהה הגיע עוד באותו ערב לאב הילדים, ולא הנקבלת, היא שהעבירה למאן דהוא את תיק האימוץ, מסמכים מתוכו או כל ידיעה אחרת.

עם זאת, ודווקא משום שהחומר האמור היה בידי האב, היה עליה לנקוט, כפי שכתבנו, בפעולות דחופות ביותר על מנת למנוע נזק עתידי ולעצור את מגוון הפעולות שיכול שהאב תכנן לעשות עת החומר הגיע לידי. הדרך היחידה לעשות כן היה "לצלצל" בכל הפעמונים ולא להמתין. ובוודאי, שאי מסירת דיווח מלא לבית המשפט, אלא אחרי מספר ימים, אינו מובן, הוא חמור ויש בו להכשיל החלטת בית המשפט.

כן אין כל הסבר מניח את הדעת, שלא נמסרה הודעה מיידית לשלטונות הרווחה. הדאגה לגורל הילדים היא היא שהייתה צריכה לעמוד לנגד עיניה ולא כך היה.

כאמור, דווקא ניסיונה הרב, לדבריה 780 חוות דעת כמומחית בית המשפט, שלמותר לציין רגישותם ומורכבותם של תיקים אלה, היו אמורים להביא לפעולה דחופה ומיידית. חוות דעת בעניין ועדותה כבר נשמעו, על כן לא מצאנו סיבה בהתחשבות ובניסיון לשמור על יחסים עם האב, שמיד בשיחה הראשונה היה ברור כי אינו משתף פעולה.

כל אלו עומדים לחובתה של הנקבלת.

4. לזכותה של הנקבלת יש לציין את ההערכה הרבה לחוות דעתה, וכפי שהעידה 780 חוות דעת, ואף ולו אחת לא נפסלה או הוצאה מהתיק. ובעת בו הקובלנה מתנהלת, מונתה כמומחית בתיק נוסף על ידי מי שעבדה בעת המקרה במחלקת הרווחה. עניינה היה ידוע לה ועתה משמונתה לשופטת, מינתה את הנקבלת כמומחית. עובדה המעידה כאלף עדים על ההערכה על עבודתה והאמון כי תנהג כנדרש ממעמדה ומקצועיותה ומתפקידה.

הנקבלת בעלת ותק של 40 שנה. עיקר עיסוקה ב- 15 שנים אחרונות במתן חוות דעת לבית משפט, אולם לא נטשה גם את הקליניקה הפרטית וממשיכה לקבל מטופלים.

הנקבלת הביעה צער והעידה בפנינו, כי למדה את הלקח. אך זאת באשר לשמירה על החומר, אותו נושאת עימה. עוד הוסיפה, כי המדובר בטעות בשיקול דעת, וכי לא ציפתה כי האב ינסה לפגוע בהליך האומנה.

הדיונים בתיק 63030-03-02 נמשכו כ- 12 שנים, עד ההחלטה בערעור. ובענייננו העבירה נעברה בפברואר 2021. קרי – 4 שנים. אם נסכם, הנקבלת מצוייה בהליכים משפטיים מזה כ- 13 שנים. למותר לציין את עינוי הדין, את הקושי בהתמודדות המשפטית, וזאת במקביל לקיום שגרת עבודה שגם היא, כפי שציינה הנקבלת, קשה ביותר.

כן יש לציין, את מסע ההשמצות אותן חווה הנקבלת, עת נותנת חוות דעת לטובת צד זה או אחר. אמנם אין המשמיצים רבים, אך צעקתם ודברי הנאצה מופצים ברשתות החברתיות ויש בהם פגיעה בנקבלת.

כן יש לציין, כי הנקבלת התלתה רישיונה מרצון מעיסוק בפסיכולוגיה משפטית למשך 4 חודשים, ועל כן בית המשפט בערעור הסתפק בכך ולא מצא מקום לנקיטת אמצעי משמעת נוספים, אם כי הצדיק הצעד בקבעו, כי **"התליית הרישיון האמור היתה מוצדקת בנסיבות העניין"**.

5. באשר לפרסום ההחלטה :

סעיף 46 לחוק הפסיכולוגים מחייב פרסום החלטה, אלא אם התקיימו סיבות מיוחדות, טעמים מיוחדים שיירשמו שלא לעשות כן.

לטענת הנקבלת, בפרסום ההחלטה, ובעיקר מאחר שההחלטה הקודמת פורסמה ודי בכך כדי לפגוע בה ולהקים עליה גל של השמצות ויכול אף לפגוע באמון בו נותנת בה המערכת, שכן עיקר עבודתה תלוי במינוי הניתן לה על ידי בית המשפט.

סוף דבר

התלבטנו רבות באם להתלות רישיונה של הנקבלת או להטיל התלייה על תנאי, מתוך ראייה כי לא למדה את הלקח בהליכים שקדמו לתיק זה, ובעצם העבירה נשוא תיק זה נעברה עת התקיימו הליכים אלו.

אולם, לא מצאנו תימוכין או השוואה כלשהי למקרים אחרים הדומים לענייננו, היות המקרה תקדימי לא מצדיק ענישה כה חמורה.

וראשית דברינו הצבענו על הקושי להטיל עונש התלייה, תוך נקיבת מספר של 8 חודשים, מבלי שיהא נימוק של ממש או, כאמור, הפנייה ולו למקרים דומים בהם הוטלה התלייה.

עוד נציין, כי נראה שלאחר שהנקבלת גזרה על עצמה התלייה של 4 חודשים, עניינה פורסם ועתה הורשעה ומצויה מזה כ- 13 שנה בהליכים משפטיים, הלקח נלמד.

לאור האמור, הננו מטילים על הנקבלת עונש של נזיפה,

כן הננו מורים לפרסם את ההחלטה דווקא משום היותה חריגה, שלא במהלך טיפול במטופל ובשל הצורך להבהיר חשיבות שמירה על סודיות, על מסמכים, אופן הטיפול במסמכים כה רגישים ולא פחות, החובה לדייק בעת פנייה לבית המשפט ולהביא בפני בית המשפט מלוא הפרטים הרלבנטיים לקבלת החלטה.

עוד יש להדגיש, כי ראויה האבחנה בין פנייה לשלטונות הרווחה במקרים מסוג אלו ובנסיבות האמורות, ואין בהן כל פגם במעמדו של מומחה מטעם בית המשפט.

הנימוקים שהובאו בפנינו לאי פרסום שם הנקבלת יפים לכל רופא, ומומחה המשמש מטעם בית המשפט, בפרסום המלא יש כדי להגביר את אמון הציבור במקצוע הרפואה ובעיקר כשמדובר בהליך משמעותי, אשר במידה רבה צופה פני עתיד.

ד"ר רפי לטנר,	גב' חנה בן ציון,	עו"ד לינדה שפיר,
פסיכולוג בשירות המדינה	נציגת מועצת הפסיכולוגים	נציגת שר המשפטים